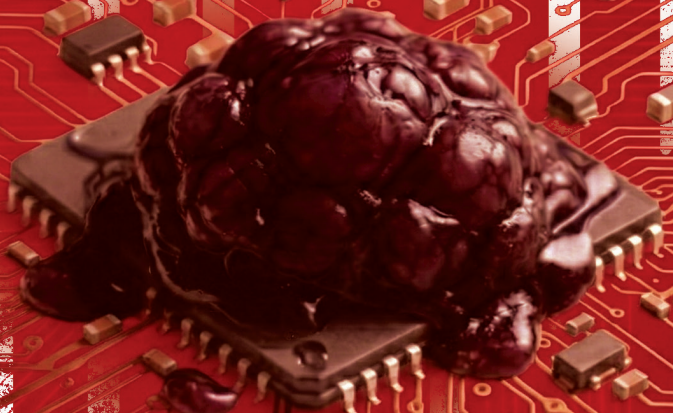
Çıban

FURKAN EMRE AYNUR

TİLKİ Kitap

tilki
kitap
yayınevi

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
tilki@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Kurucu: Emrah Çelik
İşletme Koordinatörü: Fatih Can
Editör: Nursu Nida Tanış
Sayfa Tasarım: Nuri Çam
Kapak Tasarım: Tekin Parmaksız

Kitappad.com
Kitaplobi.com
Kitapşeyleri.com

1.Basım, İstanbul, Mart 2026
ISBN: 978-625-8579-70-3
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

ÇIBAN

Furkan Emre Aynur

Önünde, havacılık ve savunma sanayisinin en prestijli projelerinden biri olan insansız hava aracı Vortex'in son aşama onay dosyaları duruyordu. Fakat Serdar'ın dikkati, biraz önce asistanının "özel bir kargo" diyerek masasına bıraktığı küçük, tozlu bir kutuya takılmıştı.

Kutunun içinden; dedesinden kalan ve yıllardır aile evinin tavan arasında unutulmuş paslı bir metal parçası ile sararmış bir defter sayfası çıktı. Bu, dedesinin Sakarya Meydan Muharebesi'nde parçalanan tüfeğinden yadigâr kalan, namlu ağzı yamulmuş bir demir yığınıydı. Metalin üzerindeki yanık ve barut izleri, yüz yılı aşkın bir sürenin ardından hâlâ o korkunç savaşın kokusunu taşıyor gibiydi.

Serdar parmağını metalin pürüzlü yüzeyinde gezdirdi. Soğuk demir, teninde ince bir pas lekesi bıraktı. Gözlerini kaldırdığında, ekrandaki kusursuz mavi simülasyon ile o kirli pas lekesi arasında sıkışıp kaldığını hissetti. Başını kaldırdı. Ekranda Vortex, neredeyse sıfır sürtünmeyle, tamamen sessizce dönüyordu ne bir leke ne de bir yaşanmışlık izi vardı.

Bu metal parçası; dedesinin sıtmadan titreyen elleriyle, vatanı savunmak için son mermisini attığı o tüfeğin kalbiydi. O kuşak için "savunma sanayisi"; bozuk bir tüfeği yağlamak, yırtık bir çarığı iple bağlamak ve sıtma nöbetleri arasında bilincini açık tutmaya çalışmaktı. Onlar, yokluğun en uç noktasında, tuvaleti olmayan kerpiç evlerde, okuryazarlığın bile lüks olduğu o karanlıkta, sadece "hürriyet" denen o soyut ama kutsal kavram için canlarını ortaya koymuşlardı.

Serdar, elindeki porselen kahve fincanının parmaklarını ısıtan sahte sıcaklığına baktı. Ofisindeki havalandırma sistemi, havayı en ideal nem oranında tutmak için sessizce

vızıldıyordu. Bir yanda dedesinin kanla, terle ve sıtmayla yoğrulmuş o paslı demiri; diğer yanda Serdar'ın yirmi sekiz kişilik ekibiyle tasarladığı, dünyanın en gelişmiş radar sistemlerini bile aldatabilen o "görünmez" kanatlar...

"Biz neyi savunuyoruz?" diye mırıldandı Serdar, camdaki yansımasına bakarak.

Dedesi o tüfeği, torunu bu cam kulelerde konforlu bir hüzne boğulsun diye tutmamıştı siperde. Onlar düşmanı kapıdan kovmuşlardı; Serdar ise koridorları güvenlik kameralarıyla donatılmış bu odada; kendi yarattığı markanın, ihalelerin ve hiç bitmeyen büyüme hırsının esiri olmuştu. Eskiden bu topraklarda insanlar sıtmayla boğuşurken bile bir "yarın" umudu taşırlardı. Vortex, havacılık dünyasında devrim yaratmaya hazırdı; fakat Serdar için "yarın", yalnızca yeni bir teslimat tarihi, soğuk bir askerî protokol ve biraz daha derin bir yabancılaşmaydı.

Bu paslı metalin Serdar'da yarattığı o suçluluk duygusuna çarpıyordu. "Biz neyi kurtardık?" diye fısıldadı camda oluşan hafif buğuya. Onlar bir şeyleri kurtarmıştı. Serdar ise neyi savunduğunu artık bilmiyordu. Ofisindeki o yüksek teknolojili sessizlik bir anda ağırlaştı. Serdar, yirmi sekiz parlak zihnin ve ülkenin havacılık geleceğinin sorumluluğunu taşıyan biri olarak, avucundaki paslı demirin altında ezildiğini hissetti. Kanatlar gökleri yarmaya hazırdı; fakat Serdar, dedesinin o siperdeki onurlu ve aç titreyişine artık hiçbir bütçe hesabıyla, hiçbir teknolojik atılımla erişemeyeceğini çok iyi biliyordu. Gözlerini ekranlardan kaçırıp tekrar o paslı demire baktı; o demir, Serdar'ın tüm modern hayatını bir yalan gibi yüzüne vuran, suskun bir tanıktı.

Serdar, masasının üzerindeki paslı namluya arkasını döndü ve ekrandaki kusursuz mavi simülasyonlara kilitlendi. Dedesinin hatırasını ve dün geceki o derbeder adamı zihninin en karanlık çekmecesine kilitleyip anahtarı fırlatıp atmıştı. Ne var ki insan zihni, kendi yarattığı yalanlara inanma konusunda ustadır. Dünyanın en zeki adamları bile vicdanlarından sızan o ince sızıntıyı susturmak için kendi gerçekliklerini marifetle çarpıtabilirler. Serdar da o sabah, paslı namlunun ruhunda açtığı yarığı rasyonel bir kibirle sıvadığına inandı.

Şehrin başka bir köşesinde, aynı saatlerde başka bir zihin kendi savaşını veriyordu. 2026 yılının Ağustos sonlarıydı; zaman, olması gerektiği gibi sıradan ve ağır akıyordu.

Ayruk, kahvesinden bir yudum alıp başını ağır ağır gökyüzüne kaldırdı. Tepesindeki o berrak mavilik, etrafındaki masalarda ekranlarına gömülmüş insanların umurunda bile değildi. Modern insanın doğayla kurduğu tek ilişkinin, ancak yağmur yağıp da planları bozulduğunda göğü hatırlamaktan ibaret olması, Ayruk'un dudaklarında acı bir tebessüm yarattı.

Tek başına oturmuş sade türk kahvesini içiyordu. Gökyüzünü seyrederken yan masadaki üç kişinin sohbeti bıçak gibi kesilip yerini telefon ekranlarına bıraktığında dikkati dağıldı. Diğer masaları gözlemliyor arada da İstanbul boğazının keyfini çıkarıyordu. Arada bu gürültülü mekâna, Beylerbeyi'ndeki Çınaraltı'na gelirdi. Yan masadan şöyle bir ses geldi:

— Haftaya İstanbul'da yağmur varmış.

Ayruk, insanların sadece sessizliği örtbas etmek için, "konuşmuş olmak için" konuştuğunu fark etti. İçten içe güldü;

tespiti bu kadar hızlı doğrulanınca kendine hak vermeden edemedi.

Yan masada iki genç kadın ve bir adam, Instagram'da orada olmayan arkadaşlarının hayatlarını acımasızca çekiştiriyorlardı. Ayruk, 22-23 yaşlarındaki bu üç insanın yüzeysel dünyasını istemeden de olsa dinlemeye başladı. Esmer, balık etli olan kız telefonunu uzatarak söze girdi:

— Fake hesabımdan Ali Can'a baktım, ne kadar çirkinleşmiş! Ben bununla nasıl sevgili oldum ayy iğrenç ya, şuna baksana ne paylaşmış!

Diğer kız gözlerini ekrandan ayırmadan kıkırdadı:

— Oha kanka, cidden mi?

Yanlarındaki genç adam ise o sığ ama gürültülü anın dışında kalmaktan ölesiye korkuyormuş gibi boynunu uzatıp telefona atıldı:

— Bana da gösterin, bana da!

Ayruk bunları duydukça, artık çok uzaklarda olan dostlarıyla yaptığı derin sohbetleri hatırladı. İçini bir anlık tiksinti kapladı. Sahi, kötü olan onlar mıydı yoksa kendisi mi hayata geç kalmıştı? Her zamanki o kadim ikilemin ortasına düştü: "Ben toplumdan dışlanmış, geride kalmış bir yabancı mıyım? Yoksa Nietzsche'nin dediği gibi, insanlık kalitesi geleceğe doğru her adımda biraz daha mı düşüyor?"

Bu düşünceler eşliğinde cebinden sigarasını çıkardı, derin bir nefesle dumanı içine çekti. Kulaklığını takıp dünyanın gürültüsünü dışarıda bıraktı.

SERDAR

Mecidiyeköy'de eski, köklü ve pahalı bir Alman pastanesi vardı; buna rağmen müşterisi her zaman olurdu. Serdar bu müşterilerden biriydi. Kahvaltısı için pastaneye doğru yürüyordu. Otuz beş yaşına yeni girmişti; kendine has bir şekilde yürüyüşüyle ilerliyordu. Kolları bir sırtına, bir göbeğine doğru oval çizermişçesine hareket ediyordu. Etrafındaki insanlara her zamanki yargılayıcı bakışlarını fırlatıyordu.

Serdar, 1.94'lük boyu ve özenle taranmış kıvırcık sarı saçlarıyla kalabalığın içinde âdeta yürüyen bir güç sembolü gibiydi. Genç yaşına rağmen sıfırdan kurup büyüttüğü Vortex Mühendislik'in getirdiği o ağır ve kibirli özgüven, her adımına yansıyordu. Üzerindeki pahalı ceket, kusurlarını bile bir statüye dönüştürüyordu.

Buz mavisi gözleri güneşe nefretle baktı, kafasını çevirdi. Güneşten hiç hoşlanmaz, dışarıda güneş altında gezmeyi sevmezdi. Bu sayede teni hep açık renkliydi. Görünüşüne, kıyafetine ve temizliğine çok dikkat ederdi. O kadar titizdi ki bu yüzden toplu taşımaya binmeyi reddederdi. İnsanlardan kendisine pislik bulaşacağına inanırdı. Sırf bu yüzden bir araba satın almıştı.

Kendine has yürüyüşüyle pastaneye doğru yaklaşıyordu. Kulaklığında çalan *Mozart Op. 28* bitmiş, Verdi'nin *Nabucco* operasına geçmişti. Pastaneyi gördüğünde küçük bir kuyruk oluştuğunu fark etti. Sıraya girdi ve etrafı süzmeye başladı. Gözleri, hayatında gördüğü en paspal görünüşe sahip adama takıldı. Paspal adam da Serdar'a baktı ve bir işaret yaptı. Serdar bakışlarını hemen kaçırdı.

Gürültü engelleyici özelliğine sahip kulaklığını kullanmasına rağmen arkasına birinin yaklaştığını hissediyordu. Kuyruktaki insanlara bir şeyler söylüyor, bir eliyle karnını tutuyordu. Kuyruktakiler ise kayıtsız kalıp telefonlarına bakmaya devam ediyordu.

Bir uçak mühendisinin o soğuk, rasyonel zihnine sahip olmak Serdar'a hiçbir zaman yetmemişti. O; denklemlerin ve simülasyonların bittiği yerde felsefenin, sanatın başladığını çok genç yaşta fark etmişti. Kendini o dar görüşlü, sıradan meslektaşlarından ayıran bu geniş entelektüel birikimi, insanlara yukarıdan bakmak için bir miğfer gibi kuşanmıştı.

Serdar normalde kulaklığını bile çıkarmazdı ama bu adamda farklı bir şeyler sezdi. Paspal adam giderek ona yaklaşıyordu. Serdar kulaklığını çıkardı ve adamın ne anlattığını dinlemeye başladı.

— Ben Bekir, karnım ağrıyor, ne olur bana yardım edin!

Bekir amcanın inlemesi gerçekti. Serdar, adamın Türkçesinin gayet iyi olmasına şaşırdı. Bekir amca tam Serdar'a yönelmişti ki birden fenalaşıp bayıldı. Serdar adamı kolundan yakalayarak yere sertçe düşmesini engelledi. İnsanların yardım etmek yerine uzaklaştığını gören Serdar öfkelendi. Bekir amcanın gözaltlarındaki morumsu halkaları ve elleriyle böbreklerini tutuşunu zihninde birleştirdi; teşhisi hemen koydu:

— Böbrek yetmezliği var Bekir amcanın!

Hastaneye götürülmesi gerekiyordu. Kalabalığa dönerek bağırdı:

— Ne duruyorsunuz, ambulansı arayın!

Serdar ne yapacağını bilmez hâlde etrafına baktı, etrafındakilerden yardım ister gibiydi. Fakat cevap olarak aldığı bakışlar; yardım etmek şöyle dursun, tamamen yabancı bir olayı izler gibiydi. Sanki bir dizi izliyorlardı. Serdar dişlerini sıktı, telefonu cebine sertçe itti.

Aklına taksi çağırmak gelmişti fakat onu da yapmadı. Ambulansı bile beklemeden direkt Hüseyin abiyi aradı, arabayla hemen yanına gelmesini söyledi.

Serdar, Bekir amcayı ayık tutmaya çalışıyordu. Ona dönüp;

— Bekir amca, hastaneye gidiyoruz. İyi olacaksın merak etme, duyuyorsun değil mi? Beni duyuyorsan gözünü iki kere kırp.

Bekir amca gözlerini iki kez kırptı. Hüseyin abi mi yoksa ambulans mı önce gelecek diye beklerken Hüseyin Abi geldi ve arabaya bindiler. Hüseyin abi, Serdar'ın oturduğu sokaktaki herkesi tanır; herkesin problemlerini dinler, yapabileceği bir şey varsa yardım ederdi. Şimdi de öyle olmuştu. Hüseyin anahtarı uzatarak;

— Al anahtarı, hastaneye götür. Benim markete dönmem gerekiyor, dedi Serdar'a.

Serdar, Bekir amcayı Okmeydanı Devlet Hastanesine götürdü. Acil kısmına alınan hastaya müdahaleler ve tetkikler yapıldı. Sonrasında acil tıp doktoru Serdar'a dönüp;

— Tedavisinin burada yapılması imkânsız hem ekipmanımız bozuk hem de yatak yerimiz maalesef yok, dedi.

— Peki, ne olacak şimdi?

— Ambulansla Sultan Abdülhamid Han Hastanesine götüreceğiz. Araçla mı geldiniz?

— Evet, dedi Serdar burnundan soluyarak.

Bekir amca; eskiden adı GATA olan, şimdiki adı Sultan Abdülhamid Han olan hastaneye ambulansla sevk ediliyordu. Serdar, arkada Hüseyin abinin aracıyla ambulansı takip ediyordu. Arabaya binerken bir an durdu. Kontağı çevirmedi.

— Neden yapıyorum bunu? diye mırıldandı.

Cevap veremedi. Gaza bastı. Serdar, arabayı Sultan Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesinin acil kısmına sürdü. Serdar; insanlara yukarıdan bakan, onların yüzeysel oluşlarından nefret eden biriydi; bu yüzden insanlara karşı daima mesafeli olmuştu. Şimdi ise kendi özel alanının bu kadar hoyratça işgal edilmesine katlanamıyordu.

Müdahaleler yapıldıktan sonra Serdar, Bekir amcanın yanına geldi.

— Şarkı çok güzeldi be evlat, diye mırıldandı Bekir amca, bir anlığına acısını unutmuş gibi. Verdi, Nabucco değil mi?

Serdar şaşkınlıkla yan koltuğa baktı. Bu derbeder adamın, kulaklığından sızan müziği fark etmesi ve ismini bilmesi; onun zihninde yarattığı "sokakta yaşayan insan" imajıyla uyuşmuyordu.

— Evet, dedi Serdar. Sesi yumuşamıştı. Verdi...

Serdar boğazını temizledi. Kendi imajının, kendisinden çok daha zor durumda olan biri tarafından sarsılması onu rahatsız etmişti:

— Peki, sen nerede yaşıyorsun Bekir amca?

Bekir amca acıyla inleyerek:

— Yazıtlarda oğlum. Yazıtlarda yaşıyorum. "Yeni nesil çok kötü" diyen antik Yunan yazıtlarında...

Serdar, bu cevapla şok oldu. Gözleri acil servisin önündeki telaşlı kalabalığa takıldı. Bir sedyenin arkasından ağlayarak koşan yaşlı kadına, sırasını beklerken homurdanan adama sadece saniyelik, boş bir bakış attı. Onların bu kontrolsüz duygusal dünyası ona her zaman yorucu ve lüzumsuz gelirdi. Kendi kendine fısıldadı:

— Görevimi yaptım. Sokaktaki bir anomaliyi alıp, gitmesi gereken yere götürdüm.

Bu düşünce, zihnindeki o rahatsız edici vicdan kırıntılarını hızla süpürdü.

DUVARLAR VE YÖN ARAYIŞI: SERDAR

Serdar, Bekir amca için içinden:

— Tıpkı ülkenin kendisi gibi: yüzeyde parıldayan yeni semboller, içeride ise çözülemeyen bir karmaşa gibi.

Serdar sadece ekmek almak için dışarı çıkmıştı. Bunların hangi ara başına geldiğine şaşırıyor, tam bir yabancılıkla etrafına bakıyordu. Görevli birisi, duygusuzca kimlik istedi.

— Kimliği yok. Sokakta buldum, durumu kritikti.

Görevli, Serdar'ın pahalı kıyafetlerine ve gergin yüzüne bakmadan, monoton sesiyle prosedürü tekrarladı:

— Kimliksiz işlem yapamayız. Veya... "isimsiz hasta" koduyla sisteme gireriz. Ama bu sefer tedavi süreci uzar.

Serdar, bu bürokratik duvara çarpmış gibi hissetti. Hüseyin abinin gösterdiği o ani, pratik yardımdan sonra, sistemin soğuk yüzüyle karşılaşmak sinirini bozdu. Bekir amca gibi bir hayat, sadece bir prosedür maddesiydi.

— İsmi Bekir. Bekir amca. Böbrek hastası olduğunu söylüyor.

Birkaç saat sonra, Serdar bekleme salonunun rahatsız sandalyelerinden birinde oturuyordu. Operası çoktan bitmiş, kulaklığından hiçbir şey çalmıyordu. Serdar, ilk kez kendi merkezinden kaymıştı. Amcayı hastaneye getirme nedeni, vicdanından çok, kalabalığın tepkisizliğine duyduğu sinirdi. Ancak şimdi, bu sinir yerini derin bir kafa karışıklığına bırakmıştı.

Bekir amcanın son sözü zihninde yankılanıyordu: "Yeni

nesil çok kötü diyen antik Yunan yazıtlarında...” Serdar, kaskatı bir hâlde, hastanenin parlak zeminine bakarken düşündü; gelenek ile modernleşme arasındaki o çıban büyüyüp patlamak üzereydi ve o, bu pisliğin tam ortasına düşmüştü. Tüketim ve küreselleşmenin yeni tanrısı ile geleneksel bir erdemin çatışmasıydı bu. Ayrıca Bekir amcanın kendinde değilken sayıkladığı antik Yunan dilindeki cümleleri yarım yamalak anlayabiliyordu, olay gittikçe ilginçleşiyordu.

Gece yarısına doğru bir doktor geldi:

— Hasta Bekir beye ilk müdahale yapıldı. Şimdilik durumu stabil.

Serdar, Bekir amcanın uyanmasına kadar bekledi; bu süre zarfında kulağında kulaklıkla dışarıdaki manzaraya bakıyordu. Hasta odaları çok iyi konumdaydı; İstanbul Boğazı’nı ve Eminönü’nün bir kısmını görüyordu. Şu anda ne yaptığına dair hiçbir fikri yoktu. Sonra kuru bir ses duyuldu.

— Su var mı evlat?

— Hemen getiriyorum Bekir amca.

Serdar suyu getirdi, ardından asıl sorması gereken o soruyu sordu:

— Bekir amca, senin kimsen yok mu; arkadaşın, akraban, dostun falan?

— Yok evladım, ben bu dünyada yaşamayı beceremedim. Kazandığım tüm kazanımlarımı birer birer kaybettim. Kimisinde benim suçum vardı, kimisinde de diğerlerinin.

Serdar içinden:

— Doktora gideyim en iyisi ve buradan çıkayım.

Bekir amcanın durumu stabildi; Serdar bu düşünceyle odadan çıkmaya hazırlandı.

Serdar'ın uzun bir hayat hikâyesi dinleyecek ne vakti ne de tahammülü vardı. "Görevimi yaptım" içinden bu cümleyi tekrarladı; bu ifadenin ona sağladığı o steril, vicdani korunağa sığınmıştı. Zihni, az önce yaşadığı o insani sarsıntıyı büyük bir ustalıkla rasyonalize etmiş; Bekir amcayı çözülmüş ve rafa kaldırılmış basit bir "yardım projesi" olarak indirgeyerek Serdar'ı o çok sevdiği, izole kibrine geri döndürmüştü.

Serdar aniden yerinden kalktı.

— Bekir amca, ben doktorla görüşeyim.

Adımlarını koridora doğru hızlandırdı. Kapısında doktorun adının yazılı olduğu odaya geldiğinde kapıyı hafifçe tıklatıp içeri girdi.

— Okan Bey, nasılsınız? Ben Serdar, Bekir amcayı getiren kişi.

Sesindeki zoraki nezaket, olayların hızına yetişmeye çalışıyordu. Hastanın durumunu sordu. Doktor Okan, önündeki dosyalardan başını kaldırarak yanıtladı:

— Hastamızın durumu şimdilik iyi, her şey kontrol altında. Kimsesi yok demiştiniz, değil mi?

— Evet, kimsesi yokmuş.

— Peki öyleyse, sizin iletişim bilgilerinizi alabilir miyim?

Serdar'ın kaşları çatıldı, savunmaya geçerek sordu:

— Neden?

— Herhangi bir durum olduğunda sizinle iletişime geçebilmemiz için.

Doktor Okan son derece olağan bir prosedürden bahseder gibiydi. Serdar, kibrinin de etkisiyle telefon numarasını vermek ve bu konuya daha fazla dahil olmak istemiyordu ancak doktorun o net ve sorgulayan bakışları altında ezilmemek için tartışmaya girmekten kaçındı. Gönülsüzce numarasını verip odadan çıktı.

Bekir amcaya veda edip gidecekti ki onun yeniden uykuya dalmış olduğunu gördü. Serdar bu duruma sevindi; artık özgürdü ve kendi dünyasına geri dönecek olmaktan memnundu. Hüseyin abinin arabasına atlayıp her zamanki ani ve sert sürüşüyle markete geldi. Arabayı teslim ettikten sonra olanları anlattı.

Gece olmuştu. Bütün gün hiçbir şey yemediği için acıktığını hissetti. Koltukta oturup bugün olanları bir süre düşündükten sonra aniden kalktı ve mutfağa geçti. Kendine lezzetli bir lazanya hazırladı; yanında Şili şarabıyla beraber yemeğini yedi ve uykuya daldı.

Günlerden pazardı; yarın iş günüydü. Kafasında yarın ne yapacaklarını düşündü. İş yerindeki tatminsizlik duygusu onu yine kapladı. Serdar, yaptığı hiçbir işi ikinci kez kontrol etmezdi; çünkü ilkinde zaten doğru yaptığını düşünürdü. Ama yine de gece yatmadan önce aklına hep aynı soru gelirdi:

— Daha iyisi mümkün müydü?

Hep daha iyisini, daha çoğunu, daha kalitelisini isterdi. Kitaplığındaki kitapların çoğu okunmuştu ama hiçbirinin altı çizili değildi. Çünkü Serdar, önemli olanı zaten kaçırmayacağını düşünürdü. İşinde çok başarılı, keskin bir

zekâya sahipti; hızlı öğrenir, çabuk unutmazdı. Yalnızca dört arkadaşı olmasına rağmen onları kaybedecek, kalplerini kıracak seviyede aşağılardı. Fakat arkadaşlarının herhangi bir bilgi veya problemle karşılaştıklarında işlerini çözen de yine Serdar'dı.

Serdar, önündeki kahvaltısına baktıktan sonra ofisteki bilgisayarına uzaktan daima bağlı olan ve ekranı hep açık kalan tabletindeki akışkanlar dinamiği verilerine kilitlendi. Buz mavisi gözleri, ekrandaki karmaşık rüzgâr tüneli simülasyonunu saniyeler içinde tarıyordu. O sırada telefonu çaldı; arayan, üniversite yıllarından beri tanıdığı ve şimdi şirketin aerodinamik akış analizi ekibinde çalışan Mehmet'ti.

— Serdar, bölüyorum kusura bakma. Kanat profilindeki sürükleme katsayısını bir türlü hedeflenen seviyeye çekemiyoruz. Dört kişi iki saattir simülasyonu baştan kuruyoruz ama tıkandık.

Serdar, elindeki gümüş çatalı tabağın kenarına yavaşça, neredeyse sinir bozucu bir sakinlikle bıraktı:

— Mehmet, hücum açısını 2,4 dereceye düşürüp firar kenarındaki kalınlığı milimetrik olarak inceltmediğiniz sürece o türbülansı bitiremezsiniz. Bunu ikinci sınıf uçak mühendisliği dersinde anlatırlar. Dört kişinin iki saatte göremediği bu detayı da bana anlattırdınız ya, size ne diyeyim?

Mehmet'in hattın ucundaki mahcup özür cümlelerini dinlemeye gerek bile duymadan çağrıyı sonlandırdı. Telefonu masaya ters çevirip bırakırken dudaklarının kenarında belli belirsiz, tatmin olmuş bir tebessüm belirdi.

Şirketinde çalışan bu dört kişi, hafta içi yüksek lisans yapan,

okula giden çalışanlardı. Dolayısıyla işlerden geri kalmamak için bazen hafta sonu da çalışıyorlardı. Serdar ne kadar onların problemlerini küçümseyerek çözse de onlardan memnundu. Onlar da Serdar'ın bu kibirli oluşundan, laf sokmasından hoşlanmasalar da Serdar çalışanlarına daima adil olmuştu. Maaşları sektörde verilenlerden çok daha iyiydi.

Bu sıralar yoğun çalışmasının bir diğer sebebi de "Vortex" adlı insansız hava aracının ilk deneme uçuşlarının ve fonksiyon testlerinin yapılacağı tarihin yaklaşmasıydı. Akabinde SSB heyeti bu ürünü görmeye ve ilk resmi gözlemlerde bulunmak için gelecekti. 20 Eylül 2026, heyetin geliş tarihiydi; yaklaşık bir senedir bu testlere hazırlanıyorlardı.

Bu projenin tasarım aşamalarının tamamına yakınını Serdar yapmıştı; fakat detay tasarım cetvelindeki yapısal tasarım, elektrik-elektronik haberleşme, yazılım kodları gibi diğer iş kalemleri için başka insanlara ihtiyacı vardı. Yaklaşık üç senede yirmi sekiz kişilik bir firmaya sahip olmuştu.

EZGİ-BEKİR AMCA

2026'nın Ağustos ayının son haftası, pazartesi günüydü. Üsküdar her zamanki gibi keşmekeş içindeydi; insanlar aklını yitirmiş yaratıklar gibi, yüzleri şişmiş bir hâlde hızlı hızlı işlerine yetişmeye çalışıyordu. Bu kalabalığın içinde zarif bir varlık dikkat çekiyordu. Ağır adımlarla, kendinden emin ve sanki her şeyi çözmüş olmanın rahatlığıyla yürüyordu. Sade bir makyaj yapmıştı; yeşil gözleri müthiş canlıydı ve dikkatinden hiçbir şey kaçmıyordu. Arabasını bir alt sokağa park etmişti. Soğuk koltuğa oturdu ve Sultan Abdülhamid Han Hastanesine doğru yola koyuldu. Hastaneye varıp aracını park etti. Kahvesini alıp odasına girdi. Acil doktoru Okan Bey, ilk müdahaleyi tamamlayıp sabah nöbetini devrederken Bekir amcanın dosyasını güvendiği bir isme, Dr. Ezgi'ye bırakmıştı:

— Günaydın Ezgi Hanım, nasılsınız?

— Günaydın, iyiyim, siz nasılsınız?

Ezgi beyaz gömleğini giyip masasına oturdu, kahvesini içiyordu. Okan bey ise çayını yudumlarken bir yandan telefonuna bakıyordu. Sessizliği Okan Bey bozdu:

— Biliyorsun yarın grev var, ne yapmayı planlıyorsun?

— Düşünmedim ama hastanede olabilirim, çalışabilirim. Senin planın nedir?

— Eşimle çocuğumu Tatilya'ya götüreceğim.

Tatilya devasa bir lunaparktı; eskiden çeşitli sebeplerden ötürü kapatılmış, sonra tekrar açılmıştı. Ezgi'nin cevapları kısa oluyordu çünkü Okan'ın yapısını iyi tanıyordu. Ezgi, insanları çabuk çözen, iyi gözlemci bir yapıya sahipti. Aklına Okan'a

dair eski gözlemleri geldi. Okan her konuda muhakkak karşı çıkan, başka bir ihtimalin olduğunu savunan inatçı ve aşırı detaycı biriydi. Çok sık saçları vardı ve onlara özenle bakardı. Elleri hiç boş durmaz, sürekli bir şeyleri tamir ederdi. Aslında bu yönü kadınların evlenmek istediği özelliklerden biriydi fakat negatif yönleri daha ağır basıyordu; insanları sohbette daima yorardı. Ezgi bu yorgunluğu sabah sabah yaşamamak için kısa cevaplar veriyordu. Saat 08.30 olduğunda hasta dosyalarını alıp rutin kontroller için odadan ayrıldı. Ezgi koridorda ağır ağır, insanı rahatlatan bir gülümsemeyle ilerliyordu. Onu gören hemşireler de bu enerjinin farkındaydı ve Ezgi Hanım'ı çok seviyorlardı.

Ezgi, nöbetinin dördüncü saatinde olmasına rağmen adımlarındaki o enerjik ritmi kaybetmemişti. Diğer meslektaşları gibi insanları birer "vaka numarası" olarak görüp mekanikleşmek ona göre değildi. 302 numaralı odanın önünden geçerken duraksadı. İçerideki huysuz hastanın dünden beri ilaçlarını reddettiğini biliyordu. İçeri girip tıbbi bir vaaz vermek yerine doğrudan pencere kenarına yürüdü ve perdeleri sonuna kadar açtı. Şefkatli ama bir o kadar da otoriter bir sesle:

— Mustafa amca. O torununun sana aldığı radyoyu bugün de açamayacaksın, ben alıp hemşire bankosuna götürüyorum. Ayrıca o ilaçları yutmadan radyoyu dinleyecek enerjiyi de bulamazsın.

Yeşil gözleri, yatakta inatla somurtan adama kilitlenmişti. Yaşlı adamın asık suratı, Ezgi'nin bu tatlı sert ama hedefi vuran zekâsı karşısında aniden çözüldü; dudaklarında mahcup bir tebessüm belirdi. Ezgi, adamın ilacını içtiğinden emin olduktan sonra odadan çıktı. İnsanların savunma mekanizmalarını

hangi kelimelerle indireceğini bulmak, onun kıvrak zihninin en sevdiği oyundu.

Acil servisin o bitmek bilmeyen kaosunda, monitörlerin durmaksızın öttüğü o dar koridorda Ezgi'nin adımlarında en ufak bir telaş yoktu. O, hastanın koluna giren serum iğnesini ayarlarken saniyeleri kendi sakin ritmine uymaya zorluyor gibiydi. Zamanı avuçlarının içinde tutmaz, onunla birlikte akardı. Belki de bu yüzden hayatındaki hiçbir şeyi bir saplantıya dönüştürmeden, tam kararında yaşayabiliyordu.

Bir ses duydu; bu Bekir amcanın sesiydi:

— Fırça... fırça... yavaş yavaş...

Bekir amca böyle sayıklıyordu. Ezgi, dünyadaki en önemli şeyin sevgi olduğunu düşünürdü. Elmacık kemikleri o kadar belirgindi ki yabancıların "jigsaw" dedikleri cinsten bir yüz yapısına sahipti. Tarih, hobilerinden biriydi. Yapması gerekenleri birbiri ardına yapar ve böylece çoğu zaman mutlu hissederdi. Masasına oturup ikinci kahvesini içerken koridordaki hastanın sayıkladığı o kelimeleri düşünüyor, ne anlama geldiklerini çözmeye çalışıyordu.

Telefonu çaldı; bir alt kattaki muayene odasına indi. Haftalık hasta kotasını doldurması gerekiyordu. Bu muayeneleri severek yapıyordu; ilginç bir sabrı vardı. İnsanlarla direkt muhatap olduğu bu meslekte şikâyetleri ve hayatları çözümlemek için sabrın önemini biliyordu. Ezgi'de gerekenden fazlası vardı; esnek ve meraklı bir zekâya sahipti. Saatler birbirini izledi; öğle arasına girmeden önce son hastasını içeri çağırmak için bilgisayardan komutu girdi.

SERDAR-EZGİ

Bir gün önce hastanede bıraktığı Bekir amcanın durumuyla kendi durumu öyle bir tezat oluşturuyordu ki Serdar'ın kendini kandırma mekanizması bile teklemeye başlamıştı.

— Görevimi yaptım. Onu hastaneye götürdüm. Daha ne yapabilirdim ki?

Kendi kendine böyle fısıldadı. Günlerden pazartesi olmasına rağmen iş yerine değil, hastaneye gitti. Bekir amcanın kaldığı odaya doğru ilerlerken onun tüm sayıklamalarını kendi içinden yeniden geçirdi. Bekir amcanın o sesi, Verdi'yi tanıyan o tuhaf fısıltı ve en önemlisi o son söz...

— Ἤθη διεφθαρμένα, ἐλπὶς οὐδεμία. (Ēthē diephtharmena, elpis oudemia.)

Yani; yozlaşmış ahlak, sıfır umut! Bekir amca önceki gün "Ēthē... Ēthē..." demişti.

Serdar; yüksek standartlarda yetiştirilmiş, her şeye yukarıdan bakan, entelektüel olarak yüksek seviyede bir adamdı. Oysa o derbeder adam, onun kendi yüzeyselliğini suratına çarpmıştı. Serdar'ın gururu, o an duyduğu utançla boğuşuyordu. Tıpkı eski yönetim sisteminde birtakım ufak değişikliklerle yeni bir düzen kurma planları gibi; Serdar da bir "iyilik" yapmış ve hemen kendi rutinine geri dönerek bu olayı "küçük bir sapma" olarak kaydetmek istemişti. Ama bu sefer çıbanın irini Serdar'ın modern, steril hayatına sıçramıştı.

Kendi kendine, "Belki de bir doktora gitmeliyim," diye düşündü ama aklına doktorun net bakışları ve verdiği telefon numarası geldi. Tatminsizliği bu kez işten ya da bilgiden değil, bir tür varoluşsal boşluktan kaynaklanıyordu. Bekir amca,

Serdar'ın o kibirli duvarlarının arasında bir gedik açmıştı.

Öğleden sonra Ezgi, görevini tamamladıktan sonra Bekir amcanın odasına gitti; onunla biraz daha zaman geçirmek ve sayıklamalarının arkasındaki gizemi çözmek istiyordu. Kapı aralıktı. İçeride kimseyi beklemiyordu; hele ki kapının önünde duran, dün hastaneye gelen o kibirli, sarışın ve uzun boylu adamı hiç beklemiyordu. Serdar, içeriden gelen mırıltıları dinlerken kaşları çatılmış bir hâlde duruyordu. Elinde unuttuğu Alman ekmeği yerine üç adet taze simit ve gazete vardı.

Ezgi, Serdar'ı görünce duraksadı:

— Sanırım... Bekir amcanın ziyaretçisi sizsiniz?

Sesi her zamanki gibi yumuşaktı ama gözleri pürdikkat adamı inceliyordu:

— Evet. Dün ben getirmiştim. Durumunu merak ettim.

Serdar'ın sesi beklediğinden daha sert çıkmıştı. Ezgi, o kibirli yüz ifadesinin altında yatan karmaşayı hemen sezdi. Bu adam sadece bir görev bilinciyle gelmemişti; bir şey onu buraya geri itmişti.

— Ben de doktoruyum. Ezgi, Dr. Ezgi Kılıç.

Ezgi elini uzattı. Serdar elini sıktı; tokalaşmaları kısa ama gergindi:

— Serdar.

Ezgi, Serdar'ın elindeki simit poşetine baktı, sonra odaya bir göz attı. Bekir amca uyanıktı, pencereden dışarı bakıyordu. Gözleri yaşlıydı ve hâlâ fısıldıyordu:

— Yavaş yavaş... fırça...

Ezgi gözlerini kısarak sordu:

— O kelimeler... Ne anlama geldiğini biliyor musunuz? Dünden beri bunları sayıklıyor.

Serdar elindeki poşeti sıkarak:

— Hayır, çok azını anlayabiliyorum.

Ezgi gülümsedi. Bu hem bir davet hem de bir meydan okumaydı. Ezgi, Bekir amcayı bir kez daha inceledi ama bu sefer bir doktor edasıyla değildi. Kimi kimsesi olmadığını öğrendikten sonra ona ayrı bir ilgi gösterdiğini fark etti. Bekir amcanın yüzündeki kırışıklıklar ve akciğerlerinden gelen hırıltılar, ona hiçbir zaman batıp yok olmayan ama ileri de gidemeyen bir balıkçı teknesini anımsattı. Bu gözlemler sonucunda sessizliğini bozup vardığı sonucu istemeden dışa vurdu.

Ezgi, gözlerini Bekir amcanın kırışıklarla dolu yüzünden ayırmadan mırıldandı:

— Hastamızın hikâyesi, bu ülkenin ruhu gibi, sanki çözülmeyi bekleyen bir gizem.

Serdar, şaşkınlığını gizlemeye çalışarak sordu:

— Anlamadım?

Ezgi, o canlı yeşil gözlerini Serdar'ın buz mavisi gözlerine dikti:

— Ne yok oluyoruz ne de ilerliyoruz; ülkece sizce de öyle değil mi?

Serdar bu beklenmedik felsefi soru karşısında hafifçe toparlandı:

— Bunu Bekir amcadan çıkarmanız şaşırttı beni ama dediğiniz kısmen doğru.

— Kısmen derken, siz ne düşünüyorsunuz?

Ezgi'nin yüzündeki meraklı tebessüm yerli yerindeydi. Serdar'ın bu kısa ve kibirli tavrı Ezgi'yi içten içe rahatsız etmişti. Serdar ise bu meraklı, ilgili kadına yavaş yavaş ısınıyordu; onunla konuşmak, Büşra ve Mehmetlerle yaptığı o derin sohbetleri anımsatıyordu. Serdar, nihayet doğrudan Ezgi'ye bakarak yanıtladı:

— İnsanlık hep ileriye gider.

Sesinde o tanıdık mühendis kesinliği vardı.

— Şimdi de dünden ileride ve gelişmiş vaziyetteyiz. Ama olması gerektiğimiz yerde olmadığımız da kesin, bu yüzden "kısmen" dedim.

Ezgi, Serdar'ı adeta köşeye sıkıştırırcasına, aldığı cevabın zayıf yönlerine odaklanarak kendinden emin bir şekilde gülümsedi:

— Her alanda insanlık hep ileriye gitti diyorsunuz da kısmen niye diyorsunuz? Mesela ahlak nasıl oldu sizce? Madem eskiyi ve yeniyi konuşuyoruz, her boyuttan incelemek gerekir değil mi?

Sohbet, dolu dolu ve basit olmayan düşüncelerin ifade edilmesiyle ilerliyordu. Serdar'ın bu durum hoşuna gitmişti; ayrıca kadının meraklı oluşu ve gözleri onu etkilemişti. Gözleri, sanki hiçbir nesnede bulunmayan bir yeşil tondaydı.

Normalde göz teması kurmayı sevmezdi; bu konuşmada da bir Bekir amcaya bir Ezgi'ye bakıyordu. Bu sefer direkt Ezgi'ye bakarak konuşmaya başladı. İletişimin ve ulaşımın hızlanmasından, atlardan arabalara ve uçaklara geçilmesinden, telgraftan cep telefonlarına, savunma sanayiinin gelişmesinden tıp ve yapay zekâya kadar pek çok örneği sıraladı. Ona göre tüm bunlar, insanlık kümesinin gelişmesinin içerikleriydi.

Ezgi, Serdar'ı köşeye sıkıştırırcasına aldığı cevabın zayıf yönlerine odaklanıp bir soru daha sordu; Serdar kendinden emin ve gülümseyerek yanıtlamaya hazırlanıyordu. Serdar tam konuşacakken Bekir amcanın sesi girdi araya:

— Αφροδισιακό, ναι, ναι... (Afrodisyas, evet, evet...)

Serdar, tam kendini gösterecek o cevabı verecekken Bekir amcanın araya girmesine içten içe sinirlenerek ayağa kalktı ve suyu uzattı. Ezgi sordu:

— Bekir amca nasılsın, iyi misin?

— Biraz iyiyim evet kızım. Serdar, çok teşekkürler evladım, berhudar ol.

Bekir amca, Serdar'a teşekkür etmesinin ardından olanları Ezgi Hanım'a anlattı. O anlattıkça Serdar yaptığı şeyden gururlanıyor, adeta göğsü kabarıyordu. Ezgi dinledikçe Serdar'ı içten içe daha çok önemsiyor ama bunu belli etmiyordu. Hemşire gelip kontrolleri yaptı. Çıkan sonuçların hepsine Ezgi de bakıp Bekir amcanın durumu hakkında bilgi verdi. Odadan ayrılırken sanki biraz önce kaliteli bir sohbet etmemişler gibi mesafeli davrandı:

— Geçmiş olsun, beş gün daha burada kalacak kendisi.

Serdar, kadının güzelliğinden ve iç dünyasından etkilenmesine rağmen katı ve sert bir sesle karşılık verdi:

— Teşekkürler.

Bekir amca yeniden uykuya daldı. Serdar odadan ayrılıp işine gitti.

AYRUK

Akşam meltemi esiyordu. Sabah işe gidenler bu sefer evlerine hızla yetişmeye çalışıyordu. Ayruk ise bu durumun tam tersine, her zamanki gibi yürüdüğü yolu uzatmış, ağır adımlarla gidiyordu. Kulaklığında *andantino* ritimli bir şarkıya denk geldi; şarkının ritmi, her adım attığında bir vuruş yapıyordu. Bu denk gelmeler onu çok mutlu ederdi; böyle küçük şeylerden keyif alırdı.

Eskiden sabahları yataktan bir amaç uğruna fırlayarak kalkardı; şimdi ise yeni bir güne başlamak, gözlerini açtığı andan itibaren sırtlanması gereken ağır bir hamallıktan farksızdı. Kriz anlarında sakin olmayı becerebilen bir insandı fakat onun zararı kendinedir. Kendine verdiği asıl zarar, o bitmek bilmeyen ve kontrol edemediği düşüncelerdi. Bu düşüncelerin kaynağının ise kendi ölüm korkusu olduğunu düşünüyordu.

Feneryolu'ndaki evine geldi. Bir bira açtı, Netflix'ten ucuz ve kalitesiz bir dizi açtı. Bu onu dinlendiriyordu. Her zamanki gibi kendini eleştirel bir süzgeçten geçirdi; acaba kendisi de bu yaşamda ne kadar yozlaşmıştı? Geçmişte harika işler yapan insanları düşünüp yine kendine yükleniyordu. Birasını içtikten sonra o kontrol edemediği düşünceler yeniden geliyor, o ise onları kovmaya çalışıyordu.

Bir avukat olarak, başkalarının hayatlarındaki yalanları ve açıkları bulmakta acımasız bir yeteneği vardı. Ne var ki en büyük ironi, kendi iç muhasebesini yapmaya sıra geldiğinde başlıyordu; zihni, kendi doğrularını savunmak yerine onu sürekli karanlık, içinden çıkılmaz psikolojik dehlizlere sürüklüyor ve onu en savunmasız müvekkili hâline

ÇIBAN

FURKAN EMRE AYNUR

Ya zaman düz bir çizgi değil de,
kendi kuyruğunu yutan
acımasız bir sarmalsa?

İnsanlık ileri gitmiyor, sadece daha şık bir şekilde çürüyor. Güvenlik kameralı siteleriniz, klimalı ofisleriniz ve o çok inandığınız teknolojik mucizeleriniz sizi kurtarmayacak.

Çıban, rasyonel aklın ve kibrin kendi cehennemini nasıl inşa ettiğinin hikayesi. Paslı bir tüfek namlusundan, uzay zamanı büken kusursuz bir makineye uzanan bu yolda; medeniyetin sadece yirmi yıllık ömrü kaldığını anladığınızda aynadaki yüzünüzden iğreneceksiniz.

tilkikitap.com

KDV muafiyeti uygulanmıştır.

9 786258 579703